

คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
ของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนากทรัพยากรมนุษย์
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
Desirable Graduate Characteristics According to the Attitudes
of Stakeholders of the Master of Business Administration
Program in Human Resource Development Faculty
of Management Sciences Phuket Rajabhat University

บัณฑิต ไหว้อง^{1*} สุรเดช ทองงามแก้ว² และรุ่งนภา อริยะพลปัญญา³
Bundit Vaivong^{1*}, Suradech Thonggamkaew² and Rungnapa Ariyaphonpanya³
สาขาวิชาการพัฒนากทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต^{1,2,3}
E-mail : bundit789@gmail.com^{1*}

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนากทรัพยากรมนุษย์ วัดดูประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกใช้แนวคำถามการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง จำนวน 15 คน และการสนทนากลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนจำนวน 10 คน เพื่ออธิบายแนวคิดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะ ทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผลการศึกษา พบว่า คุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่มากที่สุด คือ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ที่ต้องแสดงพฤติกรรมถึงความเป็นผู้บริหารด้านการดูแลบุคลากรในองค์กร ที่มีความยุติธรรมกับทีมงาน ทุกคนอย่างเสมอภาค มีคุณธรรมปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมขององค์กร รองลงมาเป็นลำดับที่ 2) ด้านความรู้ ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นและต้องมีเพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติ หรือต่อยอดความรู้ในการประกอบอาชีพและพัฒนากทรัพยากรมนุษย์ ลำดับที่ 3) ด้านทักษะทางความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ลำดับที่ 4) ด้านทักษะทางปัญญา ลำดับสุดท้ายลำดับที่ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

คำสำคัญ : คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ทัศนคติ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

Abstract

Research on desirable graduate characteristics according to the attitudes of stakeholders of the Master of Business Administration Program Major Human Resource Development. The objective is to study the desirable characteristics of graduates according to stakeholder's attitudes. It is a qualitative research in which the researcher used in-depth interviews using semi-structured interview questions with 15 people and group discussions with stakeholders from all sectors with 10 people. To explain the concept of the National Higher Education Qualification Standards Framework in 5 areas including morality and ethics, knowledge, intellectual skills, interpersonal skills and responsibility, numerical analysis skills, and communication and use of information technology. The results of the study found that the characteristics that are most necessary for performing duties are 1) morality and ethics, which must demonstrate behavior as an executive in caring for personnel in the organization that is fair and equitable to every team member. Be moral and act according to professional ethics for the overall benefit of the organization. Followed by 2) knowledge, which is necessary and must be sufficient to put into practice or expand knowledge in careers and human resource development, 3) skills in interpersonal relations and Responsibility, and 4) intellectual skills. The last rank is 5) numerical analysis skills, communication, and the use of information technology.

Keyword : Desirable Graduate Characteristics, Attitudes, Stakeholders

บทนำ

การจัดการศึกษาในยุคปัจจุบันถือได้ว่าเป็นยุคดิจิทัลดิสรัปชัน (Digital Disruption) นั่นคือการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการเปลี่ยนผ่านของความรู้ที่เป็นไปอย่างรวดเร็วฉับพลันและตลอดเวลา การศึกษาจึงต้องปรับตัวให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่ไม่หยุดนิ่ง เพื่อพัฒนาบัณฑิตและกำลังคนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้งความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่ตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วน สถาบันการศึกษาจึงจำเป็นต้องยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาโดยผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะที่พร้อมประกอบอาชีพ ตลอดจนสร้างความมั่นใจให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนให้มีความมั่นใจว่า ได้รับบัณฑิตที่มีคุณภาพ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพ (กองยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา, 2565)

การจัดการหลักสูตรต้องพัฒนาผู้เรียนแบบบูรณาการเพื่อให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติและความต้องการที่หลากหลายของประเทศ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย นั่นคือ ชุมชน สังคม สถานประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชน ผู้ใช้บัณฑิตศิษย์เก่า ศิษย์ปัจจุบัน นักวิชาการ และอาจารย์ผู้สอน หลักสูตรต้องจัดการด้านการศึกษาให้ผู้เรียน มีความรู้ มีทักษะ มีจริยธรรม มีทัศนคติเชิงบวก และมีความสามารถตามศาสตร์ที่ศึกษา (คณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา, 2565)

มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มีปรัชญาการศึกษาโดยมุ่งการจัดการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ผ่านการขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่นและประเทศบนพื้นฐานความรับผิดชอบต่อสังคม โดยวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต คือ มหาวิทยาลัยแห่งการสร้างสรรค์และถ่ายทอดองค์ความรู้ ภูมิปัญญาและนวัตกรรม เพื่อพัฒนาท้องถิ่น และประเทศอย่างยั่งยืน ภายใต้พันธกิจ เสริมสร้างพลังทางสังคมเพื่อพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ให้มีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืนด้วยองค์ความรู้ นวัตกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ผลิตภัณฑ์และพัฒนากำลังคน ให้มีสมรรถนะสอดคล้องกับบริบท เชิงพื้นที่ความต้องการของประเทศ และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต วิจัยถ่ายทอดองค์ความรู้ ภูมิปัญญา และนวัตกรรม ตอบโจทย์การพัฒนาเชิงพื้นที่และเพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขันของชุมชนท้องถิ่น และประเทศ บริหารจัดการมหาวิทยาลัยด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย ภายใต้หลักธรรมาภิบาล (กองนโยบายและแผน สำนักงานอธิการบดี, 2566)

ดังนั้น หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (HRD.) หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2563 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ต้องมีแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้การจัดการหลักสูตร มีคุณภาพ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในโลกยุคดิจิทัลระดับขั้น ตามปรัชญาหลักสูตร คือ เป็นหลักสูตรด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงยุคดิจิทัล มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะ การคิดวิเคราะห์ มีสมรรถนะในการพัฒนาองค์การให้เจริญเติบโตอย่างมีคุณธรรม จริยธรรมในสังคมดิจิทัล โดยกระบวนการในการจัดการหลักสูตรจำเป็นต้องมีการจัดทำวิจัยเพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย ทุกภาคจึงเห็นสมควรจัดทำงานวิจัย เรื่อง คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย ของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เพื่อนำผลงานวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ณทัศนคติของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหา บัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

1. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education, TQF: HEd)

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เป็นกรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิการศึกษา ระดับ อุดมศึกษา ของประเทศ ซึ่งประกอบด้วย ระดับคุณวุฒิความเชื่อมโยงต่อเนื่องจากคุณวุฒิระดับหนึ่งไปสู่ระดับ ที่สูงขึ้น การแบ่งสาขาวิชา มาตรฐานผลการเรียนรู้ของแต่ละระดับคุณวุฒิซึ่งเพิ่มสูงขึ้นตามระดับของคุณวุฒิ ปริมาณ การเรียนรู้ที่สอดคล้อง กับเวลาที่ต้องใช้ ลักษณะของหลักสูตรในแต่ละระดับคุณวุฒิ การเปิดโอกาส ในเทียบโอนผล การเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งระบบและกลไกที่ให้ความมั่นใจ ในประสิทธิภาพ การดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสถาบัน อุดมศึกษาว่าสามารถผลิตบัณฑิตให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ของการดำเนินการ เพื่อเป็นการประกันคุณภาพขั้นต่ำของบัณฑิตในแต่ละสาขาวิชาหรือ แต่ละคุณวุฒิ เพื่อให้แต่ละสาขาวิชามีการกำกับ

ดูแลคุณภาพการผลิตบัณฑิตกันเอง โดยบัณฑิตในสาขาวิชาเดียวกัน ของแต่ละสถาบัน มีคุณภาพไม่ต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับการศึกษาของสาขาวิชานั้น ๆ เพื่อนำไปสู่การลดขั้นตอนและระเบียบในการดำเนินการให้กับสถาบันอุดมศึกษา ที่มีความเข้มแข็งและความพร้อมในการจัดการศึกษา ตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทาง การปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2558 ได้กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของแต่ละระดับคุณวุฒิโดยสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง ต้องกำหนดเป้าหมายและดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะครอบคลุมอย่างน้อย 5 ด้าน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2558)

1.1 คุณธรรม จริยธรรม (Morals and Ethics) สามารถจัดการปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรม และวิชาชีพโดยใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม ความรู้สึกของผู้อื่น ค่านิยมพื้นฐาน และจรรยาบรรณวิชาชีพ แสดงออก ซึ่งพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม อาทิ มีวินัย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ เป็นแบบอย่างที่ดี เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจโลก เป็นต้น

1.2 ความรู้ (Knowledge) มีองค์ความรู้ในสาขาวิชาอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ ตระหนักรู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง สำหรับหลักสูตรวิชาชีพ มีความเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าของความรู้เฉพาะด้านในสาขาวิชา และตระหนักถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาและการต่อยอดองค์ความรู้ ส่วนหลักสูตรวิชาชีพที่เน้นการปฏิบัติ จะต้องตระหนักในธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบ ข้อบังคับ ที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์

1.3 ทักษะทางปัญญา (Cognitive Skill) สามารถค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจและสามารถประเมินข้อมูลแนวคิดและหลักฐานใหม่ ๆ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และใช้ข้อมูลที่ได้ในการแก้ไขปัญหาและงานอื่น ๆ ด้วยตนเอง สามารถศึกษาปัญหาที่ค่อนข้างซับซ้อนและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงความรู้ทางภาคทฤษฎี ประสบการณ์ทางภาคปฏิบัติ และผลกระทบจากการตัดสินใจ สามารถใช้ทักษะ และความเข้าใจอันถ่องแท้ในเนื้อหาสาระทางวิชาการและวิชาชีพ สำหรับหลักสูตรวิชาชีพ นักศึกษาสามารถใช้วิธีการปฏิบัติงานประจำและหาแนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม

1.4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility) มีส่วนช่วยและเื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ ไม่ว่าจะเป็นผู้นำหรือสมาชิกของกลุ่ม สามารถแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจนและต้องใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม รับผิดชอบในการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาตนเองและอาชีพ

1.5 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis Communication and Information Technology Skills) สามารถศึกษาและทำความเข้าใจในประเด็นปัญหา สามารถเลือกและประยุกต์ใช้เทคนิคทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม ในการศึกษาค้นคว้าและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหา ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผล แปลความหมาย และนำเสนอข้อมูลข่าวสารอย่างสม่ำเสมอ สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในการพูด การเขียน สามารถเลือกใช้รูปแบบของการนำเสนอที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มบุคคลที่แตกต่างกันได้

สรุปหลักการสำคัญได้ว่า กรอบคุณวุฒิจะเป็นเครื่องมือในการนำแนวนโยบายการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการวัดการศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับมาตรฐานการอุดมศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาสู่การปฏิบัติ ในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อประกันคุณภาพบัณฑิต มุ่งประมวลกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องเรื่องหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนเข้าไว้ด้วยกันและเชื่อมโยงให้เป็นเรื่องเดียวกัน เป็นเครื่องมือการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในการสร้างความเข้าใจและความมั่นใจในกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง/มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น นักศึกษา ผู้ปกครอง ผู้ประกอบการ ชุมชน สังคมและสถาบันอื่น ๆ ทั้งในและต่างประเทศเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่คาดว่าจะพึงมี มุ่งให้คุณวุฒิ หรือปริญญาของสถาบันของประเทศไทยเป็นที่ยอมรับและเทียบเคียงกันได้ ในสถาบันอุดมศึกษาที่ดีทั้งใน และต่างประเทศ โดยเปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดหลักสูตรตลอดจนกระบวนการเรียนการสอน ได้อย่างหลากหลาย โดยมั่นใจถึงคุณภาพของบัณฑิตซึ่งจะมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวัง สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุขและภาคภูมิใจเป็นที่พึงพอใจของนายจ้าง และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาต้องแสดงความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ในการผลิตบัณฑิตให้ได้ผลลัพธ์ การเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตร โดยออกแบบและพัฒนาระบบและกลไก หรือวิธีการพร้อมหลักฐาน เชิงประจักษ์ สำหรับการตรวจสอบหลักสูตรการศึกษา และตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษา เพื่อการรับรองมาตรฐาน การอุดมศึกษาของหลักสูตรการศึกษา โดยเฉพาะระดับปริญญาโท ต้องมีผลลัพธ์ การเรียนด้านความรู้ที่จำเป็นและเพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติ ค่อยอดความรู้และเชื่อมโยงความรู้ใหม่เพื่อการค้นพบ และสร้างสิ่งใหม่ที่เป็นที่ยอมรับ มีทักษะการเรียนรู้ โดนการเรียนรู้ด้วยตนเอง และทักษะการสร้างความรู้ในการปฏิบัติ การคิดริเริ่มสร้างสิ่งใหม่ เพื่อสร้าง ความรู้ใหม่เชิงวิชาการหรือวิชาชีพ รวมถึงทักษะด้านดิจิทัล มีบุคลิกที่น่าเชื่อถือ เป็นมิตร เป็นผู้นำ มีนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ มีเมตตา กรุณา รักการทำงานเป็นทีม ช่างสังเกต คิดอย่างมีวิจารณญาณ มีเหตุผล คำนึงมยึดมั่นในอุดมการณ์ที่ถูกต้อง การรักษาสังแวดล้อม ความพอเพียง ความเท่าเทียมกันในสังคม ความรับผิดชอบต่อสังคม ยอมรับความแตกต่าง ในสังคม ใช้จ่ายอย่างมีเหตุผล มีความรับผิดชอบ อดทนในการทำงานตามวิชาชีพ มีความรอบคอบ ความละเอียดถี่ถ้วน เป็นแบบอย่างได้ มีบุคลิกภาพดี มีความสามารถในการสื่อสารที่ดี คิดเป็นระบบ เชื่อมมั่นในตนเอง มีสุนทรียนิยม มีศิลปะนิสัย มีจินตนาการ มีความคิดสร้างสรรค์ เป็นนักบริหารจัดการ มีความคิดเชิงวิเคราะห์ ความเป็นผู้ประกอบการ ภาวะรู้ดิจิทัล และการรู้เท่าทันสื่อ

2. หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2563 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เริ่มเปิดรับนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่สามารถสื่อสารภาษาไทยได้ ซึ่งสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากสถาบันที่กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม หรือ ก.พ. รับรอง เป็นรุ่นแรกในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โดยมีปรัชญาหลักสูตรคือ เป็นหลักสูตร ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงยุคดิจิทัล มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะการคิดวิเคราะห์ มีสำรณะในการพัฒนาองค์การให้เจริญเติบโตอย่างมีคุณธรรม จริยธรรมในสังคมดิจิทัล วัตถุประสงค์หลักสูตร 1) ผลิคมหาบัณฑิตให้มีความรู้ ความสามารถในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในสภาพแวดล้อมดิจิทัล 2) ผลิคมหาบัณฑิตด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้มีภาวะผู้นำ มีความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และวิจัย ได้อย่างเหมาะสม 3) ผลิคมหาบัณฑิตให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีทักษะการคิดวิเคราะห์ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ บนพื้นฐานความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งการจัดการหลักสูตร

ต้องมุ่งสู่การเตรียมพร้อมให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ของธุรกิจ 4.0 ในโลกยุคดิจิทัลที่ประเทศไทยต้องมีการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์อย่างเป็นระบบ รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีให้สอดคล้องกับนโยบายไทยแลนด์ 4.0 เพื่อเพิ่มองค์ความรู้ทางด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่เหมาะสม มาผสมผสานร่วมกับจุดแข็งในสังคม อาทิ สร้างความเชื่อมโยงเทคโนโลยี 4.0 กับวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างห่วงโซ่แห่งคุณค่าให้กับสินค้าและบริการให้เกิดนวัตกรรมทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในโลกยุคดิจิทัล ดังนั้นหลักสูตรบริหารธุรกิจ มหาลัยติด สาขาวิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัย ราชภัฏภูเก็ต จึงมีความจำเป็น ต้องผลิตมหาลัยติดที่มีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้มีทักษะในการวิเคราะห์ มีความสามารถในการนำความรู้ในเชิงทฤษฎีมาปรับประยุกต์ใช้ในการพัฒนาองค์กร และการดำเนินธุรกิจ ในยุคไทยแลนด์ 4.0 และการจัดการธุรกิจในโลกยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อรองรับ ต่อการเปลี่ยนแปลง ทางสังคมและการค้าโลกเสรีสมัยใหม่ในรูปแบบการค้าออนไลน์ในอนาคต หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จึงเป็นหลักสูตรที่ผสมผสานกันระหว่างศาสตร์ทางด้านการจัดการทั่วไป และองค์ความรู้ทางการบริหารธุรกิจเฉพาะทางการบริหารทุนมนุษย์ในยุคดิจิทัล การบริหารการเงินสมัยใหม่ การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ การเป็นผู้ประกอบการ และธุรกิจบริการเพื่อรองรับการท่องเที่ยว ทั้งนี้ นักศึกษา ในหลักสูตรสามารถเลือกเรียนในรายวิชาเอกเลือกและหัวข้อในการทำวิทยานิพนธ์ตามความสนใจ ความถนัด เพื่อนำความรู้ที่จำเป็นในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารและการพัฒนาองค์กร การบริหารจัดการหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่ประกาศใช้และตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติหรือมาตรฐานคุณวุฒิสาขาวิชาตลอดระยะเวลาที่มีการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร โดยหลักสูตร มีการดำเนินการเกี่ยวกับอาจารย์ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 จัดให้มีการผลิตบัณฑิตหรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ ในวิชาการและวิชาชีพ มีคุณลักษณะบัณฑิต ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คือ เป็นผู้มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการพัฒนาตนเอง สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการดำรงชีวิตในสังคม ได้อย่างมีความสุขทั้งร่างกายและจิตใจมีความสำนึกและความรับผิดชอบในฐานะพลเมืองไทยและพลเมืองโลก มีคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตทั้ง ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะ ทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรการพัฒนทรัพยากรมนุษย์ พ.ศ. 2563)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิภาคนา สง่ามิม (2565) ทำการวิจัย เรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของมหาลัยติดหลักสูตรบริหาร ธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ตามมุมมองของผู้ใช้บัณฑิต อาจารย์ และนักศึกษา พบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ควรสอดแทรกในเนื้อหา การสอนทุกรายวิชาเพื่อให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงความ รับผิดชอบทั้งต่อตนเองและต่อสังคม การมีวินัย ตรงต่อเวลา มีหลักคิด และแนวปฏิบัติในทางส่งเสริมความดีและคุณค่าความเป็นมนุษย์ สามารถ อยู่ร่วมกับผู้อื่น ในสังคมอย่างสันติ และมีระเบียบวินัยและเคารพกฎกติกาของสังคม ด้านความรู้ ควรพัฒนาบัณฑิตให้มีความรู้ ความเข้าใจ ศาสตร์ทางด้านบริหารธุรกิจที่สำคัญ สามารถติดตามความก้าวหน้าเพื่อให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลง ของเทคโนโลยี

รุ่งโรจน์ สงระบญ (2563) ทำการวิจัย เรื่อง สมรรถนะที่จำเป็นต่อการประกอบวิชาชีพของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ ภาควิชาการเงินและการธนาคาร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับ ความหมายของสมรรถนะที่จำเป็นต่อการประกอบวิชาชีพของบัณฑิต ผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะที่จำเป็น 1) ด้านความรู้ ของบัณฑิต ให้มีความรู้ด้านการเงิน ความรู้ด้านสินเชื่อ ความรู้เรื่องการเงินและการลงทุน 2) ด้านทักษะทางปัญญา ให้มีทักษะในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ทักษะในการคิดอย่างเป็นระบบ 3) ด้านทักษะทางความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ให้มีการทำงานเป็นทีม มีความรับผิดชอบ ในการทำงาน 4) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ให้มีการใช้โปรแกรม สำเร็จรูปได้ดี มีทักษะการสื่อสาร มีทักษะความคิด เชิงตัวเลข และ 5) ด้านคุณธรรมจริยธรรม ที่ความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบด้านเวลา และมีจรรยาบรรณวิชาชีพ

ประยูร อิมสวาสดี (2560) ทำการวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการปฏิบัติงาน ของมหาวิทยาลัยและคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อบัณฑิตระดับปริญญาโทโดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญในด้านความมีคุณธรรมจริยธรรม ประกอบด้วยความมีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา การมีจิตสำนึก ตระหนักในวิชาชีพ ความซื่อสัตย์ สุจริต ความเสียสละ การเคารพกฎระเบียบ การประพฤติตน เป็นแบบอย่างที่ดี ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ประกอบด้วย ผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ให้การยอมรับ การมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ความสามารถในการปรับตัว และการยอมรับฟัง ความคิดเห็นผู้อื่น และด้านลักษณะเด่นตามอัตลักษณ์และบัณฑิตที่พึงประสงค์ วิชาการเป็นเลิศ ประเสริฐ นำใจ วินัย การช่วยเหลือเกื้อกูลกันในวิชาชีพและการมีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัย เรื่อง คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตรบริหาร ศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มุ่งศึกษาเฉพาะ หลักสูตรบริหารศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เท่านั้น โดยมีระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

1. การออกแบบการวิจัย การวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ที่ต้องการอธิบาย ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น โดยพิจารณาจากข้อเท็จจริงที่ปรากฏ ใช้วิธีวิทยาแบบการสร้างทฤษฎีฐานราก (Grounded Theory Methodology) ซึ่งเป็นวิธีวิทยารูปแบบหนึ่งของกระบวนทัศน์ทางเลือก (Alternative Paradigm) โดยมีจุดยืนทางปรัชญาที่มีลักษณะตามแนวคิดหลังปฏิฐานนิยม (Post Positivism) (Vanitbuncha, 2015) คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตรบริหารศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

2. ขอบเขตการวิจัย เป็นการศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ของหลักสูตรบริหารศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มุ่งศึกษาเฉพาะหลักสูตรบริหาร ศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เพื่ออธิบาย แนวคิดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อหาข้อสรุปของคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ตามทัศนคติของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ของหลักสูตรบริหารศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือสำคัญในการทำวิจัย ได้แก่ ตัวผู้วิจัย โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หนังสือ ตำรา บทความ วารสาร ข้อมูลจากหน่วยงานของภาครัฐและข้อมูลจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และเตรียมแนวคำถามการวิจัยที่สร้างจากแนวคิดที่เกี่ยวข้อง ใช้คำถามปลายเปิด นอกจากนี้ผู้วิจัยได้เตรียมอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึกโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-structured Interview) การสนทนากลุ่ม (Focus Group) และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participation Observation) (อนิวัช แก้วจันทร์, 2566)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ตามทฤษฎีของมอร์แกน (Morgan, 1998)

4.1 ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) โดยใช้แนวคำถามการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-structured Interview) พร้อมการจดบันทึก (Field Note) ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับอนุญาตจากผู้ให้ข้อมูลหลักให้บันทึกเสียง การสนทนา และให้ความสำคัญทั้งวัจนภาษาและอวัจนภาษาตลอดการสัมภาษณ์ โดยผู้ให้ข้อมูลหลักต้องมีความเหมาะสม และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและใช้วิธีการเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยผู้ให้ข้อมูลหลักคือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จำนวน 15 คน ประกอบด้วย

- ตัวแทนผู้ใช้บัณฑิตจากสถานประกอบการ จังหวัดภูเก็ต จำนวน 3 คน
- ตัวแทนชมรมบริหารงานบุคคล จังหวัดภูเก็ต จำนวน 2 คน
- ตัวแทนสมาคมโรงแรมหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต จำนวน 2 คน
- ตัวแทนสโมสรโรตารีอันดามัน จำนวน 2 คน
- ตัวแทนศิษย์เก่า จำนวน 2 คน
- ตัวแทนศิษย์ปัจจุบัน จำนวน 2 คน
- ตัวแทนอาจารย์ผู้สอน จำนวน 2 คน

4.2 การสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้วิจัยดำเนินการจัดการสนทนากลุ่มเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการ (Moderator) พร้อมกับวิธีการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participant Observation) พร้อมการจดบันทึก (Field Note) และให้ผู้ช่วยนักวิจัยเป็นผู้จดบันทึกหลัก (Note Taker) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์มากที่สุด โดยมีผู้ช่วยเหลือ (Assistant) ผู้วิจัยทำหน้าที่บันทึกวิดีโอเป็นภาพเคลื่อนไหว กล้องถ่ายภาพนิ่ง และเครื่องมือบันทึกเสียงช่วยในการบันทึกตลอดการสนทนากลุ่ม เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลมีความสมบูรณ์ ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับอนุญาตจากผู้ให้ข้อมูลหลักให้บันทึกภาพเคลื่อนไหว ภาพนิ่ง และเสียง จำนวน 10 คน ประกอบด้วย

- ผู้เชี่ยวชาญ (Experts) จำนวน 5 คน
(นักวิชาการจากภายนอกมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต)
- ประธานชมรมบริหารงานบุคคล จังหวัดภูเก็ต จำนวน 1 คน
- รองประธานชมรมบริหารงานบุคคล จังหวัดภูเก็ต จำนวน 1 คน
- ผู้ใช้บัณฑิตจากสถานประกอบการ จังหวัดภูเก็ต จำนวน 3 คน
(โดยไม่เข้าชื่อกับตัวแทนผู้ใช้บัณฑิตในการสัมภาษณ์เชิงลึก)

5. **จริยธรรมในการวิจัย** การวิจัยนี้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยผู้วิจัยได้แจ้งผู้ให้ข้อมูลหลักทราบ ถึงวัตถุประสงค์การวิจัยก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยบรรยากาศการสัมภาษณ์แบบผ่อนคลาย เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลหลักสามารถให้ข้อมูลได้อย่างอิสระ โดยผู้วิจัย จะยึดมั่นในหลักจริยธรรมการวิจัยและรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นสำคัญ

6. **การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของการวิจัย** ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลด้วยวิธีการตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) เพื่อตรวจสอบและยืนยันว่าข้อมูลที่ได้มานั้นถูกต้องเหมาะสม โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลหลายวิธี ได้แก่ การสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม และการจดบันทึก จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบยืนยันสามเส้า

7. **การวิเคราะห์ข้อมูล** ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การจัดการข้อมูล (Data Management) โดยทำให้ข้อมูลที่ได้มาทั้งหมดจัดเป็นระเบียบเพื่อพร้อมนำไปวิเคราะห์ได้สะดวก พร้อมทั้งแสดงข้อมูล (Data Display) โดยนำข้อมูลที่ได้นำมาใส่รหัสแล้วนำมาจำแนกเป็นประเด็น (Themes) และนำข้อมูลมาดำเนินการอธิบายข้อมูล (Data Explanation) โดยอธิบายข้อค้นพบทั้งหมดและสังเคราะห์คำอธิบายตามปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น และการปรับปรุงตรวจสอบความถูกต้องถึงจุดอิ่มตัว (Theoretical Saturation) นำเสนอข้อสรุปเชิงทฤษฎี

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ต้องการให้มหาวิทยาลัยหลักสุดบรรณารักษะงานบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาศึกษาปริญญาโท คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มีคุณลักษณะมหาวิทยาลัยที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ ในการเป็นนักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเรียงลำดับมากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 ถึง ลำดับที่ 5 คือ ลำดับที่ 1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม รองลงมาเป็นลำดับที่ 2 ด้านความรู้ ลำดับถัดไปเป็นลำดับที่ 3 ด้านทักษะทางความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ลำดับถัดไปเป็นลำดับที่ 4 ด้านทักษะทางปัญญา และลำดับสุดท้ายลำดับที่ 5 คือ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จากผลการวิจัยสามารถจำแนกสรุปผลการวิจัยเป็นรายด้าน ได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม ความเป็นนักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ต้องดูแลบุคลากรในองค์การ บนพื้นฐานความยุติธรรม มีจรรยาบรรณวิชาชีพนักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ แต่ต้องรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมขององค์การ โดยมุมมองของผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นโดยรวมว่าคุณธรรม จริยธรรม เป็นพื้นฐานที่สำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพราะบุคลากรในองค์การนับว่าเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าและมีความสำคัญมากที่สุดขององค์การโดยมนุษย์เป็นทรัพยากรที่สามารถเรียนรู้และรับการฝึกอบรมสั่งสอน จนสามารถนำทักษะและความรู้ที่ได้รับมาสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นคุณประโยชน์ต่อองค์การได้ การเรียนรู้และการฝึกอบรมเพื่อสะสมประสบการณ์การทำงาน จึงควรได้รับการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมไปด้วยพร้อม ๆ กัน เพราะคุณธรรม จริยธรรม เป็นพื้นฐาน ที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานเป็นอย่างมาก รวมถึงการดำเนินชีวิต คุณธรรม จริยธรรม จึงเป็นสิ่งที่สำคัญมาก เพราะเมื่อคนในสังคม ที่มีคุณธรรม จริยธรรม สังคมก็จะน่าอยู่มากขึ้นปัญหาต่าง ๆ ก็จะน้อยลง การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เป็นผลการเรียนรู้หนึ่งที่หลักสูตรได้กำหนดไว้ว่าผู้เรียนต้องพึงมี คุณธรรม จริยธรรม ในการดำเนินชีวิต บนพื้นฐานการแสดงออก ซึ่งพฤติกรรมทางด้านคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งกลยุทธ์การสอนที่ต้องพัฒนาการเรียนรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดแทรกกิจกรรมที่ต้อง

พัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม ในทุกรายวิชา เน้นการเรียนรู้ในกิจกรรมที่ให้ฝึกจากกรณีตัวอย่างที่ครอบคลุมประเด็นปัญหาทางด้านคุณธรรม จริยธรรม

ลำดับที่ 2 ด้านความรู้ ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นและต้องมีเพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติและต่อยุคสู่กลยุทธ์ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในยุคดิจิทัลระดับขั้น ตามมุมมองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนมีความคิดว่าความรู้คือ ผลที่ได้จากการเรียนรู้ในสิ่งใดสิ่งหนึ่งจนเกิดความเข้าใจในสิ่งนั้น ความรู้ช่วยเพิ่มขีดความสามารถของบุคคลในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ ความรู้ที่แต่ละบุคคลมีคือความรู้รอบตัว ความรู้ในสาขาวิชาชีพ และความรู้ที่องค์การสร้างขึ้นใหม่เพื่อใช้ในการพัฒนาองค์การให้ดียิ่งขึ้น ความรู้ใหม่จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่องค์การต้องมีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของบุคคลให้เพิ่มพูนอยู่เสมอ นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถแสวงหาความรู้ใหม่และพัฒนาตนเอง สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการดำรงชีวิตรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม มีความรู้ความเข้าใจในสาขาวิชาที่เรียนอย่างถ่องแท้ เป็นระบบ ทั้งหลักการทางทฤษฎี และการประยุกต์ใช้ความรู้ที่ทันสมัยในสาขาวิชาชีพด้านการบริหารธุรกิจอย่างกว้างขวาง มีความเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าของความรู้ในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาและการต่อ ยอดองค์ความรู้ และจะต้องตระหนักในธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบ ข้อบังคับ ที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ได้ตลอดเวลา

ลำดับที่ 3 ด้านทักษะทางความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ นักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ต้องสามารถปรับตัวเข้ากับที่ผู้บริหารและทีมงานผู้ปฏิบัติงาน รวมถึงหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องที่ต้องประสานความร่วมมือทุกฝ่าย ต้องมีภาวะผู้นำ สามารถสื่อสารกับกลุ่มคนที่หลากหลาย สามารถทำงานเป็นทีมได้เป็นอย่างดี มีความรับผิดชอบต่อตนเองและภาระงานที่ได้รับมอบหมาย พัฒนาตนเองเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สามารถแก้ไขปัญหาที่มีความซับซ้อนหรือมีความยุ่งยากระดับสูงทางการบริหารธุรกิจได้ด้วยตนเอง สามารถตัดสินใจเพื่อการดำเนินงานได้ด้วยตนเอง สามารถประเมินตนเองได้ว่าเป็นผู้มีความรับผิดชอบอยู่ในระดับใด รวมทั้งการวางแผนเพื่อการปรับปรุงตนเองให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานระดับสูงได้ มีความรับผิดชอบต่อองค์กรและทีมงาน ในการดำเนินงานของตนเอง สามารถร่วมมือกับผู้อื่นได้อย่างเต็มที่เพื่อการจัดการข้อโต้แย้งและปัญหาต่าง ๆ แสดงออกถึงทักษะภาวะผู้นำได้อย่างเหมาะสมตามโอกาสและสถานการณ์ มีทักษะการบริหารงานเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการทำงานของทีม โดยความรับผิดชอบนั้นจะมีผลต่อการทำงานทุกอย่างให้สำเร็จตามเป้าหมาย ขององค์กร ผู้ที่มีความรับผิดชอบย่อมจะเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม โดยความรับผิดชอบจะเป็นสิ่งเกื้อหนุน ให้บุคคลปฏิบัติงานสอดคล้องกับหลักคุณธรรม จริยธรรมและหลักเกณฑ์ของสังคมทำให้เกิดความก้าวหน้าของงาน และเรียบร้อยแก่องค์กร

ลำดับที่ 4 ด้านทักษะทางปัญญา ควรมีทักษะในการสังเกต ทักษะในการวางแผน ทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ ทักษะมองการณ์ไกล คิดรอบด้านและทักษะในการบริหารเวลา ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานที่นักธุรกิจทุกคนต้องมีโดยความสามารถทางปัญญาในการวิเคราะห์สถานการณ์และการใช้ความรู้ความเข้าใจ ในแนวคิดหลักการทางทฤษฎีและกระบวนการต่าง ๆ ในการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาเมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน นักบริหารธุรกิจต้องใช้ทักษะทางปัญญาที่เกิดจากฐานความรู้ทั้งทางภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ พัฒนาแนวคิดริเริ่มสร้างสรรค์เพื่อตอบสนองต่อประเด็นปัญหา สามารถใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจเพื่อการแก้ไขสถานการณ์ที่มีข้อมูลไม่เพียงพอ สามารถประยุกต์ใช้ผลงานวิจัย สิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการหรือรายงานทางวิชาชีพ มาพัฒนาความคิดโดยการบูรณาการให้เข้ากับองค์ความรู้หรือเสนอเป็นความรู้ใหม่ที่ท้าทาย สามารถใช้เทคนิคการวิเคราะห์ทั่วไปหรือเฉพาะทาง ในการวิเคราะห์ประเด็นปัญหาที่ซับซ้อนได้อย่างสร้างสรรค์ รวมถึงพัฒนาข้อสรุป

และข้อเสนอแนะ ที่เกี่ยวข้องในการบริหารธุรกิจ สามารถวางแผนและดำเนินโครงการ สำคัญหรือโครงการวิจัยค้นคว้าทางวิชาการได้ด้วยตนเอง โดยการใช้ความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ตลอดถึงการใช้เทคนิคการวิจัยและให้ข้อสรุปที่สมบูรณ์ ขยายองค์ความรู้หรือแนวทางสำหรับการนำไปปฏิบัติได้จริง เนื่องจากในการทำงานนอกจากจะมีความรู้แล้ว ทักษะ ทางปัญญาก็เป็นสิ่งสำคัญในการนำแนวคิดหลักทฤษฎีมาประยุกต์ใช้เป็นการทำให้รู้จักการคิดวิเคราะห์และสามารถแก้ไขปัญหาสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ ซึ่งในการทำงานย่อมมีเรื่องราวต่าง ๆ ที่ต้องอาศัยทักษะทางปัญญาในการทำงานมากมายโดยมหาบัณฑิตต้องได้รับการฝึกฝนในการใช้ทักษะทางปัญญาอย่างมากและสม่ำเสมอ

ลำดับสุดท้ายลำดับที่ 5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเฉพาะใช้ภาษาต่างประเทศ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในยุคดิจิทัล เนื่องจากเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญ ต่อการทำงานในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทักษะทางด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีจึงเป็นสิ่งจำเป็นมาก มหาบัณฑิตที่จบการศึกษาไปนั้นควรมีการพัฒนาทางด้านนี้อย่างต่อเนื่อง สามารถ คัดกรองข้อมูลทางคณิตศาสตร์และสถิติ เพื่อนำมาใช้ในการบริหารธุรกิจ การศึกษาค้นคว้าปัญหา สรุปปัญหา และเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาได้ การสื่อสารและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพอย่างเหมาะสมกับกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ทั้งในวงการศึกษาและวิชาชีพ รวมถึงชุมชนทั่วไป โดยการนำเสนอรายงานทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการเป็นการฝึกให้เป็นคนมีเหตุมีผล รู้จักใช้ตรรกะทางคณิตศาสตร์ รู้จักการคิดวิเคราะห์ และสามารถสื่อสารกับบุคลากรในองค์กรในสังคมได้อย่างดี ทั้งการพูด การเขียน การนำเสนอ และการใช้เทคโนโลยี ซึ่งตรงกับยุคสมัยในปัจจุบันที่สื่ออยู่ในมือของทุกคนทำให้มหาบัณฑิตต้องสามารถพัฒนาการใช้เทคโนโลยีตลอดเวลา

อภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สามารถอภิปรายผลเป็นรายด้านตามลำดับการให้ความสำคัญของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้ความสำคัญมากที่สุด เนื่องจากสายงานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ต้องมีคุณธรรม จริยธรรมเป็นพื้นฐานที่สำคัญต่อการปฏิบัติหน้าที่ในวิชาชีพ เพราะมนุษย์เป็นทรัพยากร ที่มีคุณค่ามากที่สุดขององค์การการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมจะส่งผลดีต่อองค์การภายใต้การดำเนินงาน ตามหลักธรรมภิบาล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิกานดา ส่งามิน (2565) เรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของมหาบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารธุรกิจคณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีตามมุมมองของผู้ใช้บัณฑิตอาจารย์และนักศึกษา พบว่า คุณธรรมจริยธรรมเป็นพื้นฐานที่สำคัญ ต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์และทุกวิชาชีพ มนุษย์นับว่าเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าและมีความสำคัญมากที่สุดในโลกเพราะมนุษย์เป็นทรัพยากรที่สามารถเรียนรู้และรับการฝึกอบรมสั่งสอนจนสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาสร้างคุณประโยชน์ต่อโลกได้

ลำดับที่ 2 ด้านความรู้ เนื่องจากองค์ความรู้เป็นสิ่งจำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่นักพัฒนาทรัพยากร การมีความรู้ที่ดีจะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัย วิกานดา ส่งามิน (2565) เรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของมหาบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารธุรกิจคณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีตามมุมมองของผู้ใช้บัณฑิตอาจารย์และนักศึกษา พบว่า ความรู้ช่วยเพิ่มขีดความสามารถของบุคคลในการทำงานให้มีประสิทธิภาพความรู้ที่แต่ละบุคคลมีได้แก่ความรู้รอบตัวความรู้ในสาขาวิชาชีพและความรู้ที่องค์การสร้างขึ้นใหม่เพื่อใช้ในการพัฒนาองค์การให้ดียิ่งขึ้นความรู้ใหม่ จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่องค์การต้องมีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของบุคคลให้เพิ่มพูนอยู่เสมอ

ลำดับที่ 3 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ นักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ต้องมีความสามารถในการบริหารทีมงาน มีภาวะผู้นำ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและองค์การ สามารถปรับตัวให้ปฏิบัติงานในองค์การโดยมีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัย ประยูร อิ่มสวาสส์ (2560) เรื่อง ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตและคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานจะให้การยอมรับผู้ที่มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ ความสามารถในการปรับตัว และการยอมรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น

ลำดับที่ 4 ด้านทักษะทางปัญญา ในการปฏิบัติหน้าที่ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์นอกจากมีความรู้แล้วทักษะทางปัญญาก็เป็นสิ่งสำคัญ การมีทักษะทางปัญญาจะสามารถการบูรณาการองค์ความรู้ให้นำมาใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง สามารถเสนอความรู้ใหม่ที่ท้าทายหรือใช้เทคนิคเฉพาะทางในการวิเคราะห์ประเด็นหรือปัญหาที่ซับซ้อนได้อย่างสร้างสรรค์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งโรจน์ สงสระบุญ (2563) เรื่อง สมรรถนะที่จำเป็นต่อการประกอบวิชาชีพของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ ภาควิชาการเงินและการธนาคาร พบว่า การมีทักษะทางปัญญาจะสามารถใช้ในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีการทำงานเป็นทีม มีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปได้ดี และมีความซื่อสัตย์

ลำดับที่ 5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ วิชาชีพด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ต้องมีทักษะในการสื่อสารที่เป็นสิ่งจำเป็นในการปฏิบัติงานการฝึกอบรมบุคลากรในองค์การ รวมถึงทักษะการวิเคราะห์จะทำให้เป็นผู้ที่เห็นคุณมีผลรู้จักใช้ตรรกะทางคณิตศาสตร์ รู้จักการคิดวิเคราะห์ และสามารถสื่อสารกับคนในองค์การได้อย่างดี ทั้งการพูด การเขียน การนำเสนองาน และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีให้ตรงกับโลกยุคดิจิทัลที่บุคลากรในองค์การทุกคนมีสื่ออยู่ในมือ สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งโรจน์ สงสระบุญ (2563) เรื่อง สมรรถนะที่จำเป็นต่อการประกอบวิชาชีพของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ ภาควิชาการเงินและการธนาคาร พบว่า ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ต้องมีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ได้ดี รองลงมา ได้แก่ มีทักษะการสื่อสาร มีทักษะความคิดเชิงตัวเลข ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของมหาบัณฑิต หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (HRD.) ในด้านคุณธรรม จริยธรรม มากที่สุดเป็นลำดับแรก หลักสูตรจึงควรสอดแทรกและสร้างความตระหนักด้านคุณธรรม จริยธรรม กับการเรียนการสอนในทุกรายวิชาโดยสอดแทรกในเนื้อหาการสอน จัดโครงการและมีกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนา และสร้างความตระหนักด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพนักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
2. พัฒนางองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการปฏิบัติงานในโลกยุคดิจิทัลให้มีทักษะในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศโดยจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริงหรือการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ

เอกสารอ้างอิง

- กองนโยบายและแผน สำนักงานอธิการบดี. (2566). *แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ระยะ 5 ปี พ.ศ. 2566 - 2570*. สำนักงานอธิการบดี. มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต : ภูเก็ต.
- กองยกระดับคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา. (2565). *คู่มือตรวจสอบหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา*. สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม : กรุงเทพมหานคร.
- คณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษากายในระดัับอุดมศึกษา. (2565). *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษากายใน*. งานประกันคุณภาพการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต : ภูเก็ต.
- คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาศึกษาปริญญาโท. (2563). *หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาศึกษาปริญญาโท หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2563*. งานวิชาการคณะวิทยาการจัดการ. มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต : ภูเก็ต.
- ประยูร อัมรสวาสดี. (2560). ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตและคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. *วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*, 28(2), 72-84.
- รุ่งโรจน์ สงสรบุญ. (2563). สมรรถนะที่จำเป็นต่อการประกอบวิชาชีพของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ ภาควิชาการเงินและการธนาคาร. *วารสารรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*, 3(1), 30-39.
- วิภาคนา สงามิน. (2565). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของมหาบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ตามมุมมองของผู้ใช้บัณฑิต อาจารย์ และนักศึกษา. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี*, 12(1), 85-93.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2558). *เอกสารแนวทางการนำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2558 และแนวปฏิบัติ*. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา : กรุงเทพมหานคร.
- อนิวัช แก้วจันทน์. (2566). เทคนิคการเลือกผู้ให้ข้อมูลหลักในการทำวิจัยเชิงคุณภาพ. เอกสารการบรรยายศาสตร์ และศิลป์การวิจัยเชิงคุณภาพ. วันที่ 6-7 ตุลาคม 2566 คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ, สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- Morgan, D. L. (1998). *The focus group guidebook*. California : Sage Publications.
- Vanitbuncha, K. (2015) . *Structure Equation Model by AMOS*. (1st Ed.). Bangkok: Chulalongkorn Printing.